

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met je groep naar de voorstelling *Ik ben Vincent en ik ben niet bang* van theatergroep **Opslag voor cacao**. We vragen je om de leerlingen hier op voor te bereiden door middel van dit lesmateriaal, dat bestaat uit een prezi (diapresentatie op het white board) en deze begeleidende docentenhandleiding. Dit lesmateriaal sluit nauw aan op het leergebied kunstzinnige oriëntatie, specifiek kerndoel 55; De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Voorbereiding

De voorbereiding in de klas geeft de leerlingen de mogelijkheid om zich middels vragen of doe-opdrachten alvast in het thema van de voorstelling te verdiepen. Ze krijgen hierdoor de gelegenheid een eigen idee of mening over het thema te formuleren.

Reflecteren

Door de voorstelling na te bespreken kunnen leerlingen hun ervaring en mening delen met anderen. Door het reflecteren ervaart men dat ieder een eigen mening, ervaring en beleving heeft. Het leidt tot inzicht, smaak, kennis over theater en ondersteunt de culturele ontwikkeling.

Prezi

De schuingedrukte teksten in deze docentenhandleiding zijn terug te vinden in de prezi. De rest van de teksten zijn bedoeld als toelichting of extra verdieping. Voordat je met de leerlingen de prezi doorneemt is het goed om deze eerst zelf te bekijken. Stel vragen aan de leerlingen, en nodig hen uit om in gesprek te gaan met elkaar. Dit stimuleert het creatieve denkproces.

We wensen je veel plezier met de voorbereiding, de voorstelling en de reflectie.

STT-producties
Impresariaat voor jeugdtheater en cultuureducatie

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO

THEMA

De voorstelling *Ik ben Vincent en ik ben niet bang* heeft als thema's pesten en overleven in de natuur.

INHOUD

De prezi bestaat uit 4 onderdelen:

- 1 Voorbereiding
- 2 Naar het theater
- 3 Reflectievragen
- 4 Doe-opdracht

WERKWIJZE

 = ACTIE, KLIK OP PIJLTJE
NAAR RECHTS

De cursieve tekst is terug te vinden
in de online prezi.

START PREZI - BEGINSCHERM

Start prezi via deze online link [prezi - Ik ben Vincent en ik ben niet bang \(klik\)](#) 

Het beginscherm is een totaalbeeld van de flyer van de voorstelling en de drie hoofdonderwerpen van de prezi. Een flyerbeeld laat zich lezen als een verhaal. De titel van een theatervoorstelling geeft vaak de kern van de voorstelling weer.

Vraag: *Waar moet je aan denken als je de flyer ziet?
Waar zal de voorstelling over gaan?*

DIA 1 VOORBEREIDING

1 VOORBEREIDING

Instructie: Luister naar de tekst.

Vincent weet alles over overleven in de natuur, maar in zijn klas vindt hij overleven een stuk moeilijker. Hij wordt gepest. Het is nog 7 dagen tot het schoolkamp. In zijn survivalblik heeft hij alles verzameld wat je nodig hebt om welke ramp dan ook te overleven. Toch is hij bang. Dan komt er een nieuw meisje in de klas: Jasmijn. Iedereen noemt haar de Jas. Zij is supercool en houdt van muziek. De Jas wil vrienden worden met Vincent. Nu wordt alles anders. Althans, dat hoopt Vincent. Maar het tegendeel is het geval. Iedereen houdt van de Jas, en hoe meer aandacht ze aan Vincent geeft, hoe meer hij daar voor gestraft wordt. Op kamp loopt alles uit de hand. Vincent vlucht de natuur in. Nu komt het echt aan op overleven.

DIA 2

De schrijver van het boek.

Enne Koens vertelt, luister maar...

Enne Koens is de schrijver van het boek *Ik ben Vincent en ik ben niet bang*. Ze vertelt haar persoonlijke verhaal in het boek (non fictie*). Ze deelt haar persoonlijk verdriet met miljoenen kinderen.

*Non fictie: een verhaal dat (gedeeltelijk) op ware gebeurtenissen is gebaseerd.

DIA 3 VRAAG

Van boek naar toneelstuk, de regisseur van de voorstelling aan de woord.

Instructie: Luister naar het fragment.

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO

Tijdens het lezen van een boek kun je in je hoofd eigen beelden maken bij de gebeurtenissen. Ook kun je het verhaal onderbreken wanneer je maar wilt, door het boek opzij te leggen. In een theatervoorstelling speelt het verhaal zich direct voor je ogen af. Het verhaal van de theatervoorstelling komt overeen met dat van het boek. Het verschil is dat de regisseur de beelden en de tijd waarin het verhaal zich afspeelt, heeft bedacht en vormgegeven.

In de voorstelling worden de plekken uit het verhaal (de school, het kamphuis en het bos) niet realistisch uitgebeeld, maar door middel van banken die op verschillende manieren zijn neergezet.

Vraag: *Wat laat de regisseur hier zien? Welk verhaal kun je hierbij bedenken?*



DIA 4 VRAAG

Het verhaal is niet alleen voor kinderen die gepest worden, kinderen die pesten, kinderen die toekijken, maar ook voor volwassenen die het bagatelliseren, en voor de volwassenen die ooit ook kinderen zijn geweest. Pesten komt helaas nog altijd voor.

Vraag: *Hoe zou het komen dat er nog steeds gepest wordt?*
Suggestie: Om het gesprek op gang te helpen kun je bespreken waar er allemaal wordt gepest: op school, bij de sportclub, op straat, of binnen vriendengroepen.



DIA 5

Instructie: Luister naar het geluidsfragment uit de voorstelling.

NORMAAL?



DIA 6 OPDRACHT

Opdracht: *Inventariseer met elkaar wat normaal en niet normaal is, in de categorieën eten & drinken, geld en sport & bewegen.*
Beantwoord de vragen eerst individueel, en vergelijk dan met elkaar. Zo kun je ontdekken wat de norm is in de klas. Vervolgens kun je de antwoorden vergelijken met de richtlijnen van de adviesorganen. (Zie volgende pagina.)

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO



DIA 6 VERVOLG

Wat precies als normaal wordt gedefinieerd hangt af van de omstandigheden en is vaak cultuurgebonden. Wat bij de een als normaal wordt beschouwd kan bij de ander abnormaal zijn. Een normaal persoon is iemand die niet afwijkt van de meerderheid: "Doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg."

Hieronder een overzicht over eten & drinken, geld en sport & bewegen waarbij we de richtlijn van het Voedingscentrum, Nibud en de Gezondheidsraad als 'normaal' hanteren.

Eten & drinken

Wat is normaal bij jullie in de klas op het gebied van eten en drinken?

- Hoeveel boterhammen eet je per dag?

Richtlijn Een kind van 9-13 jaar: ongeveer 4 tot 6 sneetjes.

- Wat neem jij mee aan snacks en drinken in de pauze?

Richtlijn Water/melk. Een kind van 9-13 jaar moet minimaal 1.5 liter drinken, waarvan 450 milliliter melk.

Richtlijn Snack groente en een stuk fruit.

- Hoe neem jij je boterhammen mee voor in de pauze op school?

Bijvoorbeeld een broodtrommel of plastic zakje, of recyclebare broodzak.

Geld

Wat is normaal bij jullie in de klas op het gebied van geld?

- Hoeveel zakgeld krijg je per week?

Richtlijn 9-jarigen 1,25 euro per week

12-jarigen 2,50 tot 3,00 euro per week (Bron: Nibud)

Sport & bewegen

Wat is normaal bij jullie in de klas op het gebied van sport & bewegen?

- Hoeveel uur beweeg jij zwaar/intensief per dag?

- Hoeveel uur zit jij gemiddeld?

Richtlijn Elke dag minimaal een uur matig tot intensief bewegen (bron: Gezondheidsraad). Buitenspelen, naar school fietsen en wandelen zijn goede manieren om meer te bewegen.

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO



DIA 7 VRAAG

Vincent is een eenling. Vincent is anders en hoort er niet bij.

Vraag: *Wat zou jij voor advies willen geven aan Vincent, de klasgenoten, de pesters en de leerkracht?
Ga met elkaar in gesprek en noteer zoveel mogelijk tips en adviezen.*

Pesten is niet alleen het probleem van de dader en het slachtoffer om het op te lossen. Het is een verantwoordelijkheid van iedereen die bij de groep betrokken is.



DIA 8 VRAAG

Er komt een nieuw meisje in de klas, Jasmijn (de Jas). Ze houdt van de Red Hot Chili Peppers. De Jas is nieuwsgierig. Vincent weet veel over de natuur. De Jas wil dat ook allemaal ontdekken.

Vraag: *Kan één leerling de klas beïnvloeden, op een positieve of negatieve manier?*

Vincent is een eenling maar weet zich te handhaven in de klas. Op het moment dat er een nieuwe jongen in de klas komt, verandert alles voor Vincent. Hij heeft het op Vincent voorzien en Vincent wordt uitgesloten. Als de Jas in de klas komt, keert het tij ten goede voor Vincent. Zij durft gewoon zichzelf te zijn en is vol zelfvertrouwen. Vincent durft door deze vriendschap hardop te zeggen dat hij gepest wordt.



DIA 9

Bekijk samen de teaser van *Ik ben Vincent en ik ben niet bang* van theatergroep Opslag voor Cacao.



DIA 10

2 NAAR HET THEATER

Binnenkort ga je met je klas de voorstelling zien. Bij een theatervoorstelling gelden een paar regels. Het is voor de toneelspelers heel fijn als je je daaraan houdt.

Bekijk samen het filmpje *Naar het theater*.

Hierin wordt behandeld wat niet en juist wel mag in het theater.

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO



DIA 11

3 REFLECTIEVRAGEN (na de voorstelling)

Neem eerst zelf de vragen uit de prezi door, voordat je met de leerlingen gaat reflecteren. Je kunt naar eigen inzicht vragen of doe-opdrachten toevoegen. Zo kun je de leerlingen bijvoorbeeld vragen om emoties of personages uit de voorstelling uit te beelden.

Je bent naar de voorstelling Ik ben Vincent en ik ben niet bang van theatergroep Opslag voor Cacao geweest. We zijn benieuwd wat je ervan vond.



DIA 12

FEITEN

Starten met feitelijke vragen helpt de leerlingen in hun denkkracht. Daarnaast kun je inventariseren wat de leerlingen hebben gezien.

Vraag: Was er een decor in de voorstelling?

Antwoord: Het decor bestaat uit banken die in verschillende opstellingen verschillende plekken uitbeelden: de klas, het schoolplein, het kamphuis en de schuilplek in het bos. Ook worden de banken gebruikt als spelattribuut, onder andere ingezet bij het bedreigen van Vincent.

Extra vraag: Heb je nog meer momenten gezien waarin de banken gebruikt werden als spelattribuut?

Vraag: Wie zijn de fantasievrienden van Vincent?

Antwoord: Veulen, Worm en Eekhoorn.



DIA 13

ERVARING

Bied de leerlingen de ruimte om hun mening, ervaring en beleving te delen met de groep.

Vraag: Laat de voorstelling een realistisch beeld zien over pesten?

Extra vragen: Vincent verzint smoesjes om in de pauze binnen te mogen blijven. Wat vind jij van deze oplossingen van Vincent om zich staande te houden?

Hoe is het om als publiek zo dicht bij de spelers te zitten, terwijl zij de voorstelling spelen?

Komen de beelden die jij had tijdens het lezen van het boek overeen met de beelden uit de voorstelling?

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO



DIA 14

VERBINDING

Nodig de leerlingen uit om een verband te leggen tussen het thema uit de voorstelling en hun eigen leven. Onderstaande vragen dagen de leerlingen uit om het thema uit te lichten. Hun persoonlijke ervaring met het thema zal hierbij het uitgangspunt zijn.

Vragen: *Wat zijn jullie afspraken als het gaat om pesten in de klas?
Wie hebben deze afspraken gemaakt?
Werken de afspraken voor iedereen in de klas?*

Extra: **Ben jij een pester? Doe de test!**
(Bron: <https://voeljezelfgoed.weebly.com/quiz-ben-ik-een-pester.html>)

Vraag 1: Heb jij ooit iemand gepest?
A: Nee, ik word zelf gepest.
B: Ja, nog steeds eigenlijk.
C: Ja, maar ik ben gestopt.
D: Nee, pesten is laag.

Vraag 2: Een klasgenoot wordt gepest, wat doe je?
A: Ik durf niets te zeggen of te doen, omdat ik bang ben dat ze mij dan ook gaan pesten.
B: Ik pest mee.
C: Ik negeer het.
D: Ik zeg tegen de pester(s) dat ze ermee moeten stoppen en ik verdedig mijn klasgenoot.

Vraag 3: Stel dat iemand tegen je zegt dat je lelijk bent. Wat doe je?
A: Ik word verdrietig en kan m'n tranen niet inhouden.
B: Ik lach hem/haar hard uit en begin zelf ook gemene dingen te zeggen.
C: Ik doe alsof het me niets kan schelen, maar het doet wel pijn.
D: Ik negeer het en die opmerking laat me koud.

Vraag 4: Iemand geeft je €10 als je een vriendin uitscheldt. Wat doe je?
A: Ik doe het niet, ik weet zelf hoe het is om gepest te worden en ik wil anderen dat niet laten voelen.
B: Ik doe het.
C: Ik doe het, maar ik probeer niet té gemeen te zijn.
D: Ik doe het niet, en zeg tegen degene die dat voorstelde dat hij of zij een leven moet zoeken. Ik scheld mijn vriendinnen niet uit, en zeker niet voor geld.

Vraag 5: Stel, je wordt gepest en de pesters zeggen dat ze stoppen met jou te pesten, als je zelf iemand anders mee gaat pesten. Wat doe je?
A: Ik weet het niet.
B: Ik doe het meteen.
C: Ik twijfel, maar ik doe het toch.
D: Ik doe het niet, ik verlaag mij niet tot hun niveau.

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO

Uitkomsten:

Vooraf A: Jij bent gevoelig en je weet niet erg goed wat je moet doen. Je bent helemaal geen pester, maar jij wordt misschien soms een beetje gepest. Volg je hart en probeer wat zelfverzekerder te worden. Dan komt alles wel goed.

Vooraf B: Jij bent een pester. Je kleineert anderen en daar moet je mee stoppen, Probeer om wat aardiger te zijn tegen anderen.

Vooraf C: Jij bent geen pester. Je bent neutraal. Je probeert je buiten de pesterijen te houden zodat je zelf niet wordt gepest en je zelf ook niet gaat pesten. Dit is goed, maar probeer wat meer op te komen voor mensen die gepest worden.

Vooraf D: Jij bent totaal geen pester. Jij komt op voor de gepeste personen. Ga zo door!



DIA 15

4 DOE-OPDRACHT

Ga staan als je het met de onderstaande stelling eens bent. Blijf zitten als het ermee oneens bent.

Stelling 1:

Iedereen die pest moet een boete krijgen. Pesten moet opgenomen worden in het Wetboek van Strafrecht. Bij kinderen onder de 18 jaar moeten de ouders hiervoor beboet worden.

Stelling 2:

Pesten is groepsgedrag. Een pester heeft precies zoveel macht als de groep hem of haar geeft.

DEBATTEREN

Rolverdeling:

De leerkracht is de debatleider tijdens het debatteren. De leerlingen debatteren in teams met elkaar.

Spelregels:

De leerkracht verdeelt de groep in voor- en tegenstanders van de stelling, Elk team kiest een spreker. In de teams wordt overlegd over welke argumenten ze naar voren willen brengen. De spreker van de voorstanders start met het betoog. De sprekers van beide teams leggen uit of ze voor of tegen de stelling zijn, en welke argumenten ze hiervoor hebben. De anderen luisteren en maken aantekeningen. De aantekeningen dienen om ze later in de reactiefase terug te geven op het betoog van de ander.

Reactiefase

In de reactiefase mag er worden gereageerd op het betoog van de ander. Alle debaters doen mee in deze fase, dus niet alleen meer de sprekers. Reageer op elkaars, en probeer de ander ervan te overtuigen dat diens standpunt en argumenten niet steekhoudend zijn. Een leerling mag pas spreken als hij/zij het woord krijgt van de debatleider.

IK BEN VINCENT EN IK BEN NIET BANG - OPSLAG VOOR CACAO

Afronden

De debatleider vat het debat samen.



BEGINSCHERM

EINDE PREZI